การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐาน

ENHANCING THIRD-GRADE STUDENTS' CREATIVE WRITING AND TEAMWORK COMPETENCIES THROUGH A FIVE-STEP INSTRUCTIONAL MODEL INTEGRATED WITH COMMUNITY-BASED LEARNING

นันธิวา จันอยู่* และดนิตา ดวงวิไล
Nantiwa Janyou and Dhanita Doungwilai
สาขาหลักสูตรและการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Department of Thai Language Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Khon Kaen University
*Corresponding Author E-mail: Nantiwa.j@kkumail.com
Received April 18, 2026; **Revised** June 15, 2026; **Accepted** July 10, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้ แบบ 5 ขั้นตอนร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐาน โดยให้มีนักเรียนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป 2) พัฒนาสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐาน โดยให้มีนักเรียนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ในระดับสามารถขึ้นไปกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนบ้านโคกสำราญ อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การวิจัยครั้งนี้ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แบบวัดสมรรถนะการรวมพลังเป็นทีม โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้ แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐาน นักเรียนจำนวนร้อยละ 90.00 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 83.33 ขึ้นไป ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) สมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้ แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐาน โดยมีนักเรียนร้อยละ 100.00 ผ่านเกณฑ์ระดับสามารถขึ้นไป

คำสำคัญ: ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์, สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม, การจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน, การจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐาน

Abstract

The purposes of this research study were 1) to enhance the creative writing abilities of Grade 3 students through the implementation of a 5-step learning management model integrated with community-based learning, aiming for at least 80 percent of the participants to achieve a minimum passing score of 75 percent and 2) to foster and develop the team collaboration competency of the same student cohort using this integrated pedagogical approach, with a target success rate of at least 80 percent of the students reaching the competent proficiency level or higher. The target group for this study comprised Grade 3 students enrolled during the 2025 academic year at Ban Khok Samran School, Ban Haet District, Khon Kaen Province. This participant sample was selected utilizing a purposive sampling method. The research methodology was rigorously framed within an action research design. The comprehensive suite of research instruments was deployed for data collection, consisting of detailed instructional lesson plans, learning outcome record forms, structured student behavior observation scales, a standardized creative writing ability test, and a specialized team collaboration competency assessment rubric. Quantitative data obtained from these instruments were systematically analyzed using descriptive statistics, including the arithmetic mean, standard deviation, and percentage distribution, whereas qualitative data were synthesized through systematic content analysis.

The research findings demonstrated highly favorable outcomes as follows: 1) regarding creative writing abilities under the integrated 5-step and community-based learning framework, 90.00 percent of the Grade 3 students successfully surpassed the established criteria, achieving scores of 83.33 percent or higher, which significantly exceeded the predetermined institutional threshold and 2) in terms of team collaboration competency, 100.00 percent of the Grade 3 students through the 5-step learning model combined with community-based learning achrived the "capable" level or higher.

Keywords: Creative Writing Ability, Collaborative Teamwork Competency, 5-Step Learning Management, Community-Based Learning

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ไว้ 5 หัวข้อได้แก่ 1) การอ่าน 2) การเขียน 3) การฟัง การดู และการพูด 4) หลักการใช้ภาษา และ 5) วรรณคดีและวรรณกรรม การกำหนดสาระการเรียนรู้นี้ถือเป็นสาระแกนกลางที่ทุกคนจะต้องเรียนและต้องสามารถใช้ทักษะเชื่อมโยงสัมพันธ์กันทั้ง ฟัง พูด อ่าน เขียนได้ การเขียนเชิงสร้างสรรค์นับว่าเป็นทักษะที่จำเป็นในการพัฒนาการศึกษามากทักษะหนึ่ง เพราะการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นทักษะพื้นฐานที่ช่วยให้เด็กได้กล้าแสดงออกใน

การถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด จินตนาการ และประสบการณ์ โดยเชื่อมโยงลำดับความคิดให้เป็นถ้อยคำที่สละสลวย สามารถเขียนได้หลายมุม แปลกและไม่ซ้ำแบบใครเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นได้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2554) ดังที่ (สุทธิวรรณ อินทะกนก, 2559) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า การเขียนที่ผู้เขียนถ่ายทอดเนื้อหาสาระ ความคิด จินตนาการ อารมณ์ ตลอดจน ประสบการณ์ ผ่านงานเขียนที่มีความแปลกใหม่ทั้งทางด้านรูปแบบและเนื้อหา โดยอาศัยศิลปะทางภาษา การใช้สำนวนโวหาร ตลอดจนเทคนิควิธีการนำเสนอ ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ไม่ลอกเลียนแบบผู้ใด ในการสร้างงานเขียนที่มีคุณค่า ให้ความเพลิดเพลิน จรรโลงใจ ตลอดจนให้สารประโยชน์แก่ผู้อ่าน นอกจากปัญหาเชิงทักษะการเขียนแล้ว ยังพบว่านักเรียนขาดทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในด้านการสื่อสารภายในกลุ่ม การรวบรวมความคิดเห็น และการรับฟังผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ ไม่มีระบบการแบ่งบทบาทความรับผิดชอบที่ชัดเจน เมื่อเกิดความขัดแย้งก็มักไม่สามารถจัดการได้อย่างสร้างสรรค์ ส่งผลให้การทำงานเป็นกลุ่มมีประสิทธิภาพต่ำและไม่ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดหรือการช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างแท้จริงด้วยเหตุนี้ การพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงไม่สามารถอาศัยการฝึกฝนเป็นรายบุคคลเพียงอย่างเดียว แต่จำเป็นต้องเสริมสร้างสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมควบคู่กัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมก็เป็นอีกสมรรถนะหนึ่งของผู้เรียนที่ควรมี เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมผู้อื่นได้และบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งครูผู้สอนต้องจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ จากนั้นนำไปใช้ในกระบวนการทำงานแบบร่วมพลังอย่างเป็นระบบ ซึ่งสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของผู้เรียนประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) การเป็นผู้นำและเป็นสมาชิกที่ดี 2) กระบวนการทำงานแบบร่วมพลังอย่างเป็นระบบ และ 3) สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการจัดการความขัดแย้ง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโรงเรียนบ้านโคกสำราญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขนาดกลาง ที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จะเห็นได้จาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (NT) รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโคกสำราญ ปีการศึกษา 2567 มีผลการทดสอบทักษะการเขียนลดลงจากปีการศึกษา 2566 ซึ่งเป็นผลการประเมินระดับคุณภาพที่กำลังพัฒนาและไม่บรรลุเป้าหมายตามที่สถานศึกษาได้ตั้งไว้จากผลการทดสอบนี้สะท้อนให้เห็นว่าการเรียนการสอนยังมีจุดบกพร่องหลายประการ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลโดยการสอบถามจากครูผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ พบว่า นักเรียนขาดทักษะการอ่านและการเขียน ไม่สามารถเขียนถ่ายทอดความรู้ความคิดของตนเองได้อย่างสร้างสรรค์ นักเรียนส่วนมากมีปัญหาด้านการเขียน ได้แก่ การเขียนตามจินตนาการ การเขียนบรรยาย การเขียนเล่าเรื่อง นักเรียนขาดความรู้ ความเข้าใจและขาดทักษะในการเขียนทำให้การใช้ภาษาขาดการเชื่อมโยงความรู้ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) ของคณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านโคกสำราญ พบว่า ปัญหาของการเขียนเชิงสร้างสรรค์มี 3 ด้าน คือ 1) ด้านผู้เรียน ผู้เรียนไม่มีความรู้ในเรื่องที่จะเขียน ไม่รู้ว่าจะเขียนอะไรไม่เข้าใจหลักการเขียนมีคลังคำศัพท์ไม่เพียงพอที่จะนำมาเขียนและขาดทักษะการเรียบเรียงลำดับเนื้อเรื่องเมื่อนำเรื่องไปเขียนจึงขาดเอกภาพ ลักษณะประโยคเป็นประโยคสั้น ๆ งานเขียนวกวน 2) ด้านผู้สอนผู้สอน ขาดเทคนิคการสอนที่ดึงศักยภาพการเขียนของผู้เขียน

ออกมาไม่สามารถกระตุ้นผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ได้โดยวิธีการสอนไม่ดึงดูดความสนใจในการเรียน 3) ด้านสื่อนวัตกรรมและเนื้อหา พบว่า ขาดความหลากหลายและเป็นเรื่องที่ไกลตัวทำให้ผู้เรียนยังไม่สามารถนำไปประยุกต์ ใช้ในการเขียนได้จึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของโรงเรียน

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์และสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนในปัญหาดังกล่าวและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นการการคิดสร้างสรรค์ผ่านงานเขียนและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมพบว่าจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ทักษะในการแสวงหาความรู้พัฒนากระบวนการคิดและการสื่อสาร สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้ผู้เรียนก้าวไปสู่การเป็นนักคิดแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ และสามารถพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น ซึ่งการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การตั้งคำถาม 2) การแสวงหาความรู้สารสนเทศ 3) สร้างองค์ความรู้ 4) เรียนรู้เพื่อการสื่อสาร ตามแนวคิดของ (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ 2556) บูรณาการร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐาน ตามแนวคิดของ (Bedri, Frein และ Dowling, 2017) ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมการและวางแผน 2) ขั้นดำเนินการศึกษา 3) ขั้นประเมินผล 4) ขั้นสรุปผล

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิด การจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอนของ (พิมพันธ์ เดชะคุปต์, 2556) กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนและการใช้ ชุมชนเป็นฐาน เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกคิด ฝึกเขียน และเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์จริง เพื่อส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์และสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้ แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับชุมชนเป็นฐาน โดยให้มีนักเรียนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป

2. เพื่อพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับชุมชนเป็นฐาน โดยให้มีนักเรียนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ในระดับสามารถขึ้น

การทบทวนวรรณกรรม

กรรณิการ์ พวงเกษม (2533) นิยามการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า งานที่เรียกว่างานสร้างสรรค์นั้นผู้ทำได้ใช้จินตนาการหรือประสบการณ์ของเขาเองจริง ๆ มิได้ลอกเลียนแบบของผู้อื่นมาผู้เขียนจะต้องสามารถใช้จินตนาการหรือความคิดคำนึงของตนเขียนออกมาด้วยถ้อยคำที่สละสลวย ประทับใจผู้อ่านผู้ฟัง และให้ความรู้สึกในทางเพลิดเพลินใจ

ชนานัญ สุดโต และพรเทพ เสถียรนพเก้า (2566) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างโดดเด่นกว่าบุคคลอื่น สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานทำให้องค์กรดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ได้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ มโนทัศน์ วิสัยทัศน์ จินตนาการและหลักการคิดรวมทั้งวิธีการที่เหมาะสม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2562) ได้ให้ความหมายของการรวมพลังทำงานเป็นทีมไว้ว่า หมายถึงการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันของบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่สอดคล้องต่อเนื่องกัน มีการบวนการทำงานกลุ่มอย่างเป็นระบบและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันส่งผลให้งานประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564) ได้กำหนดองค์ประกอบของสมรรถนะไว้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) เป็นสมาชิกทีมที่ดีและมีภาวะผู้นำ 2) กระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังอย่างเป็นระบบ 3) สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการจัดการความขัดแย้ง

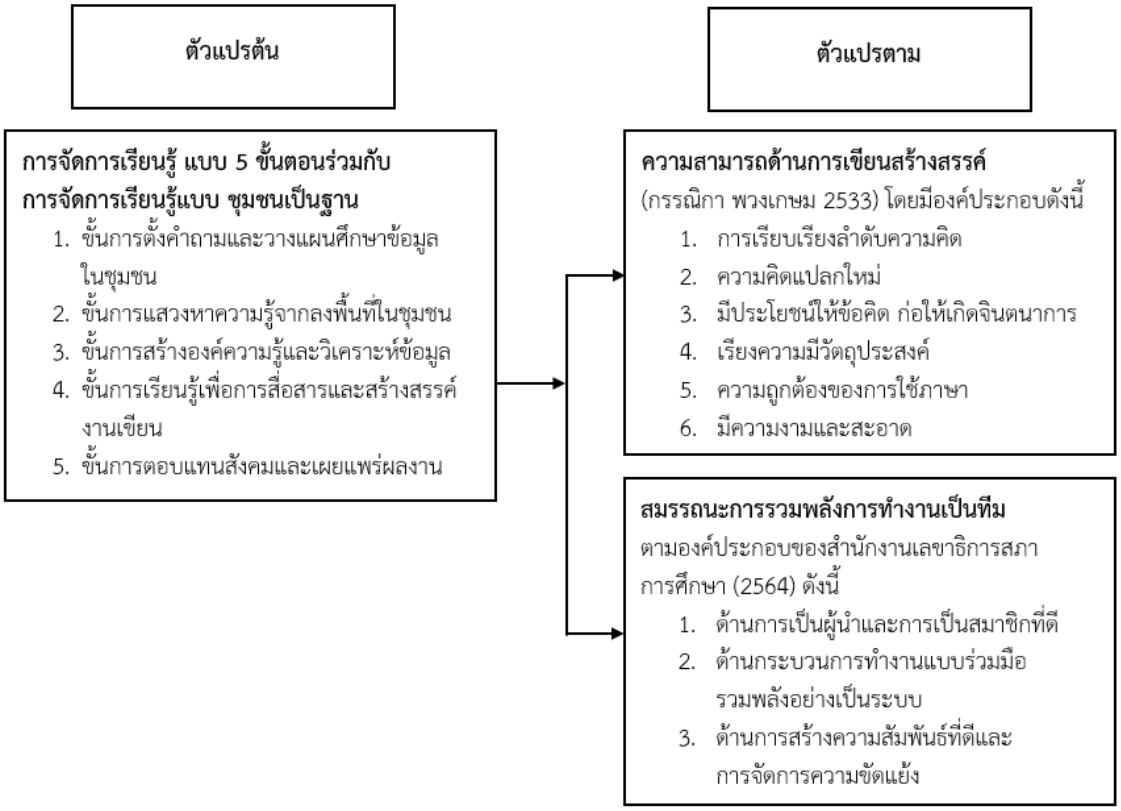
พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2556) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอนว่าเป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการสร้างความรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง และนักเรียนสามารถนำความรู้ การเรียนรู้ไปประยุกต์เพื่อแก้ปัญหาสังคม สร้างผลงาน สร้างนวัตกรรม เพื่อนำไปบริการสังคม เผยแพร่ต่อชุมชน ต่อสังคม

Flecky (2011) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เป็นที่ที่รู้จักในประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย ทวีปแอฟริกา และเอเชีย ในชื่อว่า การเรียนรู้โดยการบริการสังคม (Service Learning: SL) เป็นรูปแบบของการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ที่ออกแบบมาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนโดยให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อกับบุคคลแลความต้องการของชุมชน

สรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ ผ่านกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้คิด จินตนาการ และถ่ายทอดความคิดได้อย่างอิสระ ควบคู่ไปกับการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม เป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการแสวงหาความรู้และพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมกันสร้างผลงานได้อย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยมุ่งการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐานดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Classroom Action Research) โดยผู้วิจัยนำหลักการและขั้นตอนตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (2005) ซึ่งเป็นกระบวนการการดำเนินตามวงจรปฏิบัติการ PAOR มี 4 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นตอนที่ 1) วางแผน (Planning) 2) ปฏิบัติตามแผน (Action) 3) สังเกต (Observation และ 4) สะท้อนผล (Reflecting-R)

1. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโคกสำราญ อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 1 ห้องเรียนรวม 20 คน ซึ่งได้มาจากวิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

1.2 ตัวแปรในการวิจัย ตัวแปรต้น (Independent Variable) คือ การจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับชุมชนเป็นฐาน ตัวแปรตาม (Dependent Variable) 1) ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ 2) สมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีม

1.3 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย คือ เนื้อหาตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านโคกสำราญ พุทธศักราช 2568 ยึดหลักสูตรสถานศึกษาและตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551 มาตรฐานที่ 2 (การเขียนเขียนเรื่องตามจินตนาการและเขียนบรรยายเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างชัดเจน) และมาตรฐานที่ 4 (การเรียบเรียงคำเป็นประโยคง่าย ๆ) โดยใช้วงจรปฏิบัติการ 3 วงจร วงจรละ 4 ชั่วโมง รวมจำนวน 12 ชั่วโมง

1.4 ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือทั้งหมด 3 ประเภท ดังนี้

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติการ คือ แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์และสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอนร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐาน 3 วงจรปฏิบัติการ วงจรปฏิบัติการละ 2 แผนรวม 12 ชั่วโมง โดยผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ในวงจรปฏิบัติการที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.78 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด วงจรปฏิบัติการที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.81 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุดและวงจรปฏิบัติการที่ 3 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.83 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติการ ได้แก่ (1) แบบบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ (2) แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน (3) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยเป็นแบบอัตนัย โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC เท่ากับ 0.80 - 1.00 ค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.37 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.31 - 0.82 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 (4) แบบประเมินสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยเป็นแบบประเมินสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของนักเรียนรายกลุ่ม ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) โดยผลการประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.56 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการวิจัย ได้แก่ (1) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC เท่ากับ 0.80 - 1.00 ค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.49 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.22 - 0.80 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 และ (2) แบบวัดสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีมซึ่งวัดกระบวนการทำงานของนักเรียนรายกลุ่ม กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) โดยผลการประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.58 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผน 12 ชั่วโมง แบ่งออกเป็น 3 วงจรปฏิบัติการ วงจรปฏิบัติการละ 4 ชั่วโมง

3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยเครื่องมือที่สร้างขึ้นและนำข้อมูลมาวิเคราะห์และปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้ดำเนินการวิจัยในการพัฒนาวงจรปฏิบัติการต่อไป

3.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากเครื่องมือสะท้อนผลการปฏิบัติการ ประกอบด้วย แบบบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ท้ายวงจรที่ 1-3 และแบบประเมินสมรรถนะ

การรวมพลังการทำงานเป็นทีมท้ายวงจรที่ 1-3 ของทุกแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเครื่องมือที่สร้างขึ้น และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้ดำเนินการวิจัยในวงจรปฏิบัติการต่อไป

3.4 ผู้วิจัยทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และประเมินสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีมหลังสิ้นสุดกิจกรรมจากเครื่องมือประเมินผลการวิจัย

3.5 นำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ และแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน นำมาสะท้อนผลและปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนรู้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลหลังจากสิ้นสุดการปฏิบัติการวิจัย โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

4.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ผลการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์และสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอนร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ 1) ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และ 2) สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม จากแบบวัดความสามารถหลังการสอนเสร็จสิ้นทุกวงจรปฏิบัติการ โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยนักเรียนร้อยละ 80.00 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75.00 ขึ้นไป

4.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลเนื้อหาจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน จากแบบบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอใน 2 ประเด็น ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐานหลังสิ้นสุดกิจกรรม หลังจากที่ผู้วิจัยดำเนินการปฏิบัติตามกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอนร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐานครบทั้ง 3 วงจร ผู้วิจัยได้ทดสอบนักเรียนหลังสิ้นสุดกิจกรรม โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยเป็นข้อสอบแบบอัตนัยจำนวน 2 ข้อ ซึ่งกำหนดเกณฑ์ไว้ดังนี้ คือ นักเรียนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80.00 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75.00 ขึ้นไป สามารถแสดงผลการวิเคราะห์จากผลการทดสอบหลังสิ้นสุดกิจกรรม ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการพัฒนาความมสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หลังสิ้นสุดกิจกรรม

จำนวนนักเรียน	คะแนน				จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์		จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์	
	เต็ม	เฉลี่ย	S.D.	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
20	30	24.40	5.87	83.33	18	90	2	10

จากตารางที่ 1 ผลการทดสอบหลังสิ้นสุดกิจกรรมมีเกณฑ์กำหนดให้นักเรียนร้อยละ 80.00 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75.00 ขึ้นไป พบว่า การทดสอบนักเรียนหลังสิ้นสุดกิจกรรมโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มเป้าหมายนั้น มีนักเรียนที่ผลการทดสอบผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80.00 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75.00 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 83.33 มีผลคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.40 มีนักเรียนจำนวน 18 คนที่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ คิดเป็นร้อยละ 90.00 มีนักเรียนจำนวน 2 คนที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คิดเป็นร้อยละ 10.00 จากผลการทดสอบข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนมีการพัฒนาเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่าผลการวิจัยพบว่า พัฒนาสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับชุมชนเป็นฐานหลังสิ้นสุดกิจกรรม หลังจากที่ผู้วิจัยดำเนินการปฏิบัติตามกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอนร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐานครบทั้ง 3 วงจร ผู้วิจัยได้ประเมินสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมนักเรียนหลังสิ้นสุดกิจกรรม โดยใช้แบบประเมินสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม แยกเป็นองค์ประกอบของการประเมินสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม 3 องค์ประกอบดังนี้ 1) เป็นสมาชิกทีมที่ดีและมีภาวะผู้นำ 2) กระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังอย่างเป็นระบบ 3) สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการจัดการความขัดแย้ง ซึ่งกำหนดเกณฑ์ไว้ดังนี้ คือ นักเรียนจำนวนโดยให้มีนักเรียนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ในระดับสามารถขึ้น สามารถแสดงผลการวิเคราะห์จากผลการประเมินหลังสิ้นสุดกิจกรรม ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม หลังสิ้นสุดกิจกรรม

จำนวนนักเรียน	คะแนน				จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์		จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์	
	เต็ม	เฉลี่ย	S.D.	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
20	80	74.5	3.11	93.12	20	100.00	-	-

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินหลังสิ้นสุดกิจกรรมมีเกณฑ์กำหนดให้นักเรียน ร้อยละ 80.00 ผ่านเกณฑ์ในระดับสามารถขึ้น พบว่า การทดสอบนักเรียนหลังสิ้นสุดกิจกรรมโดยใช้แบบประเมินสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มเป้าหมายนั้น มีนักเรียนที่มีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80.00 ผ่านเกณฑ์ในระดับสามารถขึ้นคิดเป็นร้อยละ 100.00 มีผลคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 74.5 คิดเป็นร้อยละ 93.12 ขึ้นไป จากผลการประเมินข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีการพัฒนาเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐาน โดยให้นักเรียนร้อยละ 80.00 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75.00 ขึ้นไป ผู้วิจัยทำการทดสอบนักเรียนหลังสิ้นสุดกิจกรรมโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ พบว่า มีนักเรียนที่ผลการทดสอบผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80.00 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75.00 ขึ้นไป มีนักเรียนจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อย 83.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนมีผลคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.40 คิดเป็นร้อยละ 90.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และมีนักเรียนจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แต่มีพัฒนาการแนวโน้มของคะแนนที่สูงขึ้นตามรอบวงจรปฏิบัติการทั้งสามวงจรแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีความเข้าใจในหลักการเขียนประโยค การเขียนบรรยายจากเรื่องราวในชุมชน และการเขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น เนื่องมาจากกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอนร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐาน มีขั้นตอนที่เอื้อต่อการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยเฉพาะในขั้นการสร้างองค์ความรู้และวิเคราะห์ข้อมูล และ ขั้นการเรียนรู้เพื่อการสื่อสารและสร้างสรรค์งานเขียนที่นักเรียนต้องร่วมกันวิเคราะห์และจัดระบบข้อมูลที่ได้รับจากแหล่งชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจในสิ่งที่นำไปใช้ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สอดคล้องกับศนันธฉัตร วัชรพัฒนกุล และกาญจนา วิชญาปกรณ์ (2568) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการเชิงสร้างสรรค์ ด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนว GPAS 5 Steps ร่วมกับวิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรื่องตามจินตนาการเชิงสร้างสรรค์ด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนว GPAS5 Steps ร่วมกับวิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนว GPAS 5 Steps ร่วมกับวิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ มีทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการเชิงสร้างสรรค์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนว GPAS 5 Steps ร่วมกับวิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

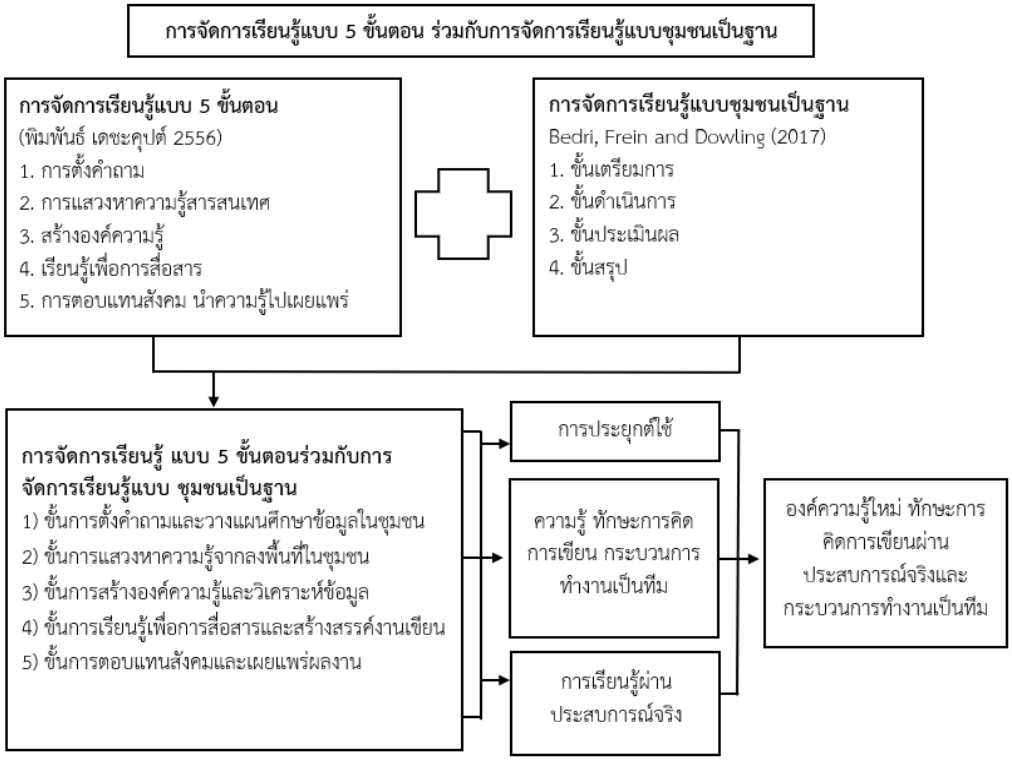
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับชุมชนเป็นฐาน โดยให้มีนักเรียนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ในระดับสามารถขึ้นไป ผู้วิจัยทำการประเมินนักเรียนหลังสิ้นสุดกิจกรรมโดยใช้แบบประเมินสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม พบว่า มีนักเรียนที่ผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80.00 ผ่านเกณฑ์ในระดับสามารถขึ้น มีนักเรียนจำนวน 20 คิดเป็นร้อย 100.00 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนมีผลคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 74.5 คิดเป็นร้อยละ 93.12 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมเนื่องมาจากกระบวนการจัดการรู้แบบ 5 ขั้นตอนร่วมกับการัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐานที่มีขั้นตอนให้นักเรียนพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม โดยการรวมพลังการทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่น มีแผนขั้นตอนให้การทำงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย สอดคล้องกับชนะชน ประวันนา และสิทธิพล อาจอินทร์ (2567) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และ

สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีคะแนนความคิดสร้างสรรค์เฉลี่ย 12.75 คิดเป็นร้อยละ 79.69 ของคะแนนเต็ม และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 19 คน คิดเป็นร้อยละ 95.00 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) นักเรียนมีผลการประเมินสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมผ่านเกณฑ์ระดับ 9 สามารถขึ้นไป จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 85.00 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอนร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐานสามารถช่วยพัฒนาความสามารถการด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์และสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้สูงขึ้นได้

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐานมีองค์ความรู้ใหม่คือ การจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐาน ดังภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 แสดงการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐาน

จากแผนภาพที่ 2 แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐานสามารถพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์และสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมซึ่งผู้เรียนสามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้รับ ทำให้เกิดความสามารถ ทักษะ กระบวนการ

ทำงานเป็นทีมที่มีศักยภาพในการสร้างคุณค่าให้กับตนเอง ชุมชน และสังคมอย่างยั่งยืนนอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองนำไปสู่การสร้างสรรค์เป็นนักคิด นักเขียน และนักร่วมมือสู่การพัฒนาต่อยอดให้เกิดประโยชน์ได้

สรุป

การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้ แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับชุมชนเป็นฐาน มีนักเรียนจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด และมีนักเรียนจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แต่มีพัฒนาการแนวโน้มของคะแนนที่สูงขึ้นตามรอบวงจรปฏิบัติการทั้งสามวงจร 2) สมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอนร่วมกับชุมชนเป็นฐาน โดยมีนักเรียนมีนักเรียนจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐานสามารถช่วยพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้สูงขึ้นได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 จากผลการวิจัยการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐาน ขั้นการสอนสามารถพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์และสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้เป็นอย่างดีครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยควรนำเอาวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอนร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐานอย่างต่อเนื่อง

1.2 การจัดกิจกรรมจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐานครูควรมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อให้เกิดความสนใจและควรกระตุ้นให้นักเรียนร่วมมือกันทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชุมชนเป็นฐานมาต่อยอดโดยการศึกษากับนักเรียนชั้นอื่น ๆ ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายและระดับชั้นมัธยม

2.2 ควรมีการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระยะยาว เพื่อพิจารณาความคงทนของความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์และสมรรถนะการทำงานเป็นทีมของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *ตัวชี้วัดและหลักสูตรแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์* (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560). ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กรรณิการ์ พวงเกษม. (2533). *การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการทางสร้างสรรค์ในระดับประถมศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). ไทยวัฒนาพานิช.

กระทรวงศึกษาธิการ (2551). *หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560). ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ (2551). *หลักสูตรสมรรถนะ* (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560). ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ชนะชน ประวันนาและ สิทธิพล อาจอินทร์ (2567). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. *Journal of Roi Kaensarn Academi, 9(5), https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/267300*

ชนานัญ สุดโต และพรเทพ เสถียรนพเก้า. (2566). องค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. *Journal of Roi Kaensarn Academi, 8(5), 638.* https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/260977

พิมพันธ์ เดชะคุปต์. (2556). *กระบวนการสร้างระบบการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง.* เอกสารในการอบรมและพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง (Coaching และ Mentoring) เสนอที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, เมษายน - สิงหาคม.

ศนันธฉัตร วัชรพัฒนกุล และกาญจนา วิชญาปกรณ์ (2568). การพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการเชิงสร้างสรรค์ ด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนว GPAS 5 Steps ร่วมกับวิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 *วารสารการศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 8(2),* https://so02.tci-thaijo.org/index.php/ edunsrujo/article/view/277725

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน. *ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้*. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

สุทธิวรรณ อินทะกนก. (2559). *การเขียนเชิงสร้างสรรค์.* สำนักวิชาการศึกษาทั่วไป. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

Bedri, Z, de Frein, R. & Dowling, G. (2017). Community-based learning: A prtmer. *Irish Journal ofAcademic Practice, 6(1), 12-18.*

Flecky, K. (2011). Foundations of service learning. Retrieved on June 17, 2022, from http://samples.jbpub.com/9780763759582/59582_CH01FINAL.pdf.

Kemmis, & McTaggart, R. (1988). The Action Research Planner (3rd ed.). Geelong: Deakin University Press.